

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulgası

Başkan : Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen

Üyeler : Besim Atalay, Hasan Reşit Tankut, Ahmet Cevat Emre, Refet
Ülgen, Naim Onat, İsmail Müştak Mayakon, Doktor Mehmet Ali
Ağakay.

/Başkan Saffet Arıkan Kültür Bakanlığında meşgul ve Kolbaşı
Ali Canip Yöntem de İstanbulda rahatsız olduklarından geleme-
mişlerdir./

G Ü N D E M

- 1.- Geçen toplantı tutulgasının okunup onanması.
- 2.- Bina meselesi hakkında müzakere.
- 3.- Gelen kâğıtlar.

K A R A R L A R

Müzakereye başlamadan önce Genel Sekreter, ulusal eğemen-
lik bayramı dolayısıyla Kurum adına Cumur Başkanlığı, Kamutay Başkan-
lığı, Başbakanlık, Genel Kurmay Başkanlığı, Cümhuriyet Halk Partisi
Genel Sekreterliği, Kültür Bakanlığı ve çocuk bayramı da olmak dolay-
ısıyla çocuk esirgeme Kurumu ; Başkanlığı makamlarına kutlama telgraf-

28
24

ları gönderildiğini ve bunlardan Kamutay Başkanlığıyla Parti Genel Sekreterliği ve çocuk esirgeme Kurumu Başkanlığından cevaplar geldiğini bildirdi. Teşekkürler telakki edildi.

- 1.- Geçen toplantı tutulgası okundu. Bay İsmail Müştak Mayakon bu tutulganın mufassal ve analitik bir şekilde yapıldığından bir kere okuyup sonra imza edeceğini beyan ve Bay Hasan Reşit Tankut ta kendi ifadesinde eksikler olduğunu zannettiğinden aynı vechile hareket edeceğini ifade ettiler. Tutulganın geçen müzakereye uygun olduğu umumen tasdik edildiğinden Üyelerin imzaları üzerine bazı kayıtlar ilâve edebilmeleri ve eğer zabıta tâdil isterlerse bunun ayrıca Kurulda müzakeresi kaydiyle tutulga onandı.

Bir evvelki toplantı tutulgasının okurması gelecek toplantıya bırakıldı.

- 2.- Bina meselesi hakkında geçen toplantıda verilen karar ile iş halledilmiş ise de muhalefet reyi veren arkadaşların çokluğuna ve Bay Onatın tavassutuna binaen her iki apartmanın bir kere daha toplu olarak gezilmesine Genel Sekreterle Sayman da muvafakat etmiş olduklarından bunun neticesi üzerinde müzakere edildi.

Bay İsmail Müştak Mayakon, bu ziyaretin kendi fikrini teyit ettiğini, Evkaf apartmanının yüksek ve asansöre muhtaç ve inip çıkması müşkil ve daha ziyade pansiyona elverişli olduğu görüldüğünü, Güney apartmanının ~~buna nispeten biraz daha iyi çalışmaya müsait olacağını ve netice olarak yapılmış mukavelelerin feshiyle Güney apartmanının alınması teklifinde bulunduğunu~~ söyledi.

maunten
olduğu evvelce
ifade edilmiş
olarak nazara
alan bunların
feshiyle
H. M.

Genel Sekreter, bu ziyaretlerin kendisinin de fikrini teyit ettiğini, Evkaf apartmanında 20 oda ile oda ve kütüphane ve depo haline ifragı pek kolay 3 mutfak ve 3 banyo bulunduğunu ve böylece 26 piyes ve iki kat üzerinde çalışılacağını, fazla eşya için aşağıda bir depo yeri de temin edildiğini, buna mukabil Güney apartmanının bodrum katı karanlık ve daimî çalışmaya gayri müsait vaziyette bulunduğundan elde beşer odalı üç kat kaldığını ve bu onbeş odada rahatça çalışmak mümkün olamayacağını ve arkadaşların temayüllerine uymak üzere bir yerleştirme plânı yapmış ise de Kolbaşılari ya ikişer ikişer veya bir uzmanla birlikte oturtmaktan başka bir yol bulamadığını, üyelerden Bay Ahmet Cevat Emre bir yerleştirme plânı notu göndermiş ise de bunda terim bölükleri ile Derleme Komisyonlarına ve terim ve derleme ve lûgat kollarında çalışanlara ve rumca mütercimlerine ve Radlof komisyonuna yer düşünülmemiş olduğundan tatbikini uygun görmediğini ve netice olarak evvelce yapılmış olan intihabın isabetine bir kat daha kani olduğundan ve idarî ve mâlî bakımlardan da daha faydalı bulunduğundan Evkaf apartmanında kalınması teklifinde bulunduğunu söyledi.

Bay Ahmet Cevat Emre, kendi teklifinde tercüme heyetinden maksat hem Başuzmanlığın idaresindeki rusça tercüme heyeti, hem de Radlof komisyonu olup bunların bir büyük odaya sığışacağını ve rumca mütercimlere çatıda yer verilebileceğini, Güney apartmanındaki durum ne kadar dar olsa şimdiki vaziyetten fena olmayacağını beyan etti.

Bay İsmail Müştak Mayakon, müzakerenin kâfi olduğunu ve iki rey de müdafaa edilmiş olduğundan reye müracaat edilmesini ve Bay Naim Onat ile Bay Refet Ülgen de buna iştirak ile beraber bu kararın ittifak ile verilmesi temennisinde olduklarını söylediler.

Reye müracaat edildi. Bay İsmail Müştak Mayakon, Bay Hasan Reşit Tankut, Bay Ahmet Cevat Emre Güney apartmanının tutulmasına rey verdiler. Bay Refet Ülgen ve Bay Naim Onat, E^vkaf apartmanının tutulması Genel Merkez Kurulunun verdiği yetkeye müstenid olduğundan bu hareketin ademi tasvibi manasına gelmemek üzere Güney apartmanının tutulması reyine iştirak ettiler. Doktor Mehmet Ali Ağakay istinkâf etti. Bay Besim Atalay ile İbrahim Necmi Dilmen esastaki muhalefetlerini zabıttta imzaları altında tasrih etmek şartıyla ekseriyetin kararına iltihak ettiler.

Genel Sekreter, bu verilen karara göre evvelce yapılmış olan devir mukavelelerinin feshi ve Bay Mükerrerrem Ünsal ile yeni mukavele akdi lâzımgeldiğini ve kendisinin hastasını götürmek üzere Bükreşe gideceğinden mezuniyet ricasında bulunduğunu ve bu işleri hemen takip için Bay Hasan Reşit Tankutu tevkil etmeyi düşündüğünü, fakat Bay Tankut meşguliyet ve yorgunluğundan dolayı itizar ettiğinden kabul etmemekte ısrarı halinde Bay İsmail Müştak Mayakonun vekâletini teklif eylediğini beyan etti.

Bunun üzerine bilmüzakere devir mukaveleleri ve tefefruatı hakkında yapılmış masrafların tasdikine ve Bay Zühtü ve Bayan Kohenka ile yapılmış devir mukavelelerinin feshi için kendileri ve Evkaf Genel Direktörlüğü nezdinde teşebbüsatta bulunulmasına ve bunun için icap ederse mücirlere tazminat verilmesine ve Bay Mükerrerrem Ünsal ile ²⁴en çok 4800 lira icar bedeline mukabil mukavele akdine" ve nakil için icap edecek masrafların icrasına ve fazla eşyaların tetkikiyle lüzumsuzlarının satılması için Saymanlığa yetke verilmesine ve Genel Sekreterin mazaretine binaen mezuniyet verilerek dönüşüne kadar Genel Sekreterliğin vekâleten Bay İsmail Müştak Mayakon tarafından idaresine karar verildi.

"
"cazîlmesine
İsm.

olduğu
de
m

Genel Sekreter, ihtilâfı mucip olan yerleştirme plânı hakkında tetkikatta bulunmak üzere bir komisyon teşkilini teklif etti. Bu işin daha zamanı gelmediğinden müzakeresi ileriye bırakıldı.

3.- Gelen kâğıtlar okundu :

- a) Bay Ali Canip Yöntemden gelen mektupta kırk liraya alınabileceği bildirilen yazma bekçi destanları mecmuasının alınması kararlaştırıldı.
- b) Bay Saffet Enginin tercümesini ileri sürdüğü İsaac Taylor'un eseri hakkında ilk önce uzmanlıktan bir rapor alınmasına karar verildi.
- c) Kütüphane işyarlığının kopyesi bağlı listesinde yazılı kitapların ve ayrıca Doktor Mehmet Ali Ağakayın lüzum gösterdiği lâtin dili etimolojik lûgatının ikinci bir nüshasının alınmasına karar verildi.
- d) Temmuzda Gand'da toplanacak olan fonetik kongresi hakkında Kültür Bakanlığından gelen tezkere ve ilişikleri okundu. Tebliğ yapmak için konulan mühletin üzerinden iki ay geçtikten sonra gelmiş bulunması hasebiyle teblig yapmağa imkân yok ise de müşahit sıfatiyle olsun bir zatin gönderilmesi muvafık görülerek bu kararın Ulu Öndere arzıyla alınacak iradeye göre neticelendirilmesi için Kurum Başkanı olan Kültür Bakanına keyfiyetin bildirilmesi yerinde görüldü.
- e) Eylülde Brükselde toplanacak olan Oryantalistler kongresi hakkında Brüksel elçiliğinden gelen malûmat kopyesi Tarih Kurumuna da verilmiş olduğundan Tarih Kurumu ile temas edilerek oraca alınacak karara göre işin yeniden müzakeresi ve Bay Ahmet Cevat Emrenin Orhon harflerinin ideogramdan doğmuş olduğu hakkındaki bazı müşahedelerinin bu kongreye tebligi hatırasının da Tarih Kurumuyla görüşmede ileri sürülmesi yerinde görüldü.

2) Askere giden odacı Remzinin yerine deneme olarak alınmış olan odacı İbrahime deneme müddetince bir lira gündelik verilmesi kabul edildi.

Gündemde başka bir şey kalmadığından toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Zalatte yazılı sebeplerle Ertaf apartmanı için fes-hine ve uzak ve dar bir yere geçmeğe muhtalifim. Eladde ve herrem Boy apartmanı in-manen vebale steresiyate buracardı muhtalifim imzaladim Y. El-Silme

Ertaf apartmanı için gerek yakınlığı, gerek ferahlığı yönünden bu apartmanı in-manen vebale steresiyate buracardı muhtalifim imzaladim

Üye

Üye

Üye

Bu gibi analiti-^{Üye} zaletlerde konuşmalar aynen ve tamamen tutulmak gerektir. Bu tutulga ayte zalet edilmemiştir. Binamin terikine gelince bizim gibi altmış kişide isyari bulunan bir müessesese gün görmüş göz yüzu katkılarında bulunmamağ. İhtiyam atelerleri lundur. Hele buarisi istihazat ve yatağı gıtalası ayjirmagsak staka küçük fakat siiki yerlerde barima-
Culuruz
H. R. Tourent

Üye

Üye

Üye

Y. El-Silme
Rafet El-Silme

- 1.- Herman.- Die Anfänge der menschlichen Sprache. Band II, 1938
- 2.- Sayce.- Principles of Philology
- 3.- A.H.Gardiner.- The Theory of Speech and Language
Oxford 1922
- 4.- A.H.Krappe.- La Genèse des Mythes. 1938
- 5.- -- -- Mythologie Universelle. 1931
- 6.- The Shorter Oxford Dictionary 2 vols.
- 7.- Isaac Taylor.- The Alphabet, an account of the Origin and development of Letters.
- 8.- -- -- Words and Places; Etymological illustrations of History, Ethnology, and Geography
- 9.- Wright -- The Empire of Hittites
- 10.- A.Drexel -- Encyclopedia Linguistica 1931 ff.
- 11.- Sachs Villate.- Encyclopadisches Wörterbuch Teil I.
- 12.- Bulletin de la Société Linguistique de Paris

W. D.

13. Ernout, Meillet.- *Dict. Etym. de la langue Latine.*

26.10.38 - 24/38